

Η ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

ΚΥΚΛΑΔΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ (13ος- 20ος αι.)

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ

Ο πρωτοπόρος της ελληνικής ιστορικής γεωγραφίας Αντώνιος Μηλιαράκης, αναφερόμενος το 1892 στα τοπωνύμια, τα χαρακτηρίζει *επιγραφές γεγλυμμένες επί του εδάφους*, πραγματικά ζώντα ιστορικά και γλωσσικά μνημεία, που συχνά μας δίνουν πολύτιμες ιστορικές πληροφορίες, η δε αντικατάστασή τους είναι ένδειξη ημιμαθείας ή και πλήρους αμαθείας και ισοδυναμεί προς την καταστροφή μνημείων. Αλλά και ο σημαντικότερος ίσως Έλληνας ιστοριοδίφης Σπυρίδων Λάμπρος τα χαρακτηρίζει το 1896 *περισσώζομενα τόξα κατεστραμμένης γεφύρας* που μας οδηγεί από το παρόν στο παρελθόν, ενώ ο γνωστός, τέλος, βυζαντινολόγος Διονύσιος Ζακηθινός θεωρούσε το 1945 ότι τα τοπωνύμια έχουν για την μεσαιωνική ιστορία *την θέσιν και την σημασίαν, την οποίαν έχουν τα αρχαιολογικά ευρήματα δια την προϊστορικήν περιόδον*.

Πράγματι, ένα τοπωνύμιο ή μικροτοπωνύμιο, μπορεί να αποτελεί τη μοναδική μαρτυρία ενός δεδομένου που είτε δεν υπάρχει πια, είτε έχει πάψει να είναι ορατό ή αναγνωρίσιμο. Όπως θα δούμε και στη συνέχεια, ένα τοπωνύμιο μπορεί να μας ερμηνεύσει τα ελάχιστα ερείπια ενός κτίσματος, υποδεικνύοντας την ύπαρξη στο σημείο εκείνο μιας εκκλησίας, να μας επισημάνει την ύπαρξη άλλοτε ενός λόφου ή ενός πηγαδιού εκεί που η εξέλιξη ισοπέδωσε το έδαφος, να μας οδηγήσει στην ανακάλυψη ενός ξεχασμένου ορυχείου ή ναυπηγείου, να μας θυμίσει το πέρασμα μιας οικογένειας που το επώνυμό της σήμερα δεν επιβιώνει, ή και μιας ολόκληρης ομάδας πληθυσμού που στη συνέχεια ενσωματώθηκε στους υπόλοιπους κατοίκους της περιοχής.

Είθισται τα τοπωνύμια να κατανέμονται από τους μελετητές ειδολογικά, ανάλογα με τη σημασία τους. Βάσει αυτής της κατανομής, τα κυκλαδίτικα τοπωνύμια και μικροτοπωνύμια διακρίνονται κατ' αρχήν στις ακόλουθες κατηγορίες, για τις οποίες σημειώνονται και ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Πίνακας 1. Παραδείγματα κυκλαδικών τοπωνυμίων

Ναώνυμια

Άγιος Μαρτίνος Κέας, Άϊ Λιας Πάρου, Άϊς Γιώργης Σύρου<Άγιος Γεώργιος, Αθέκλα Κέας<Αγία Θέκλα, Αϊπατία Άνδρου<Αγία Υπατία, Άγιοι Τριπαιδεις Πάρου<Τρεις Παίδες εν Καμίνω, Πόστολοι Σύρου<Άγιοι Απόστολοι κ.ά.

Κυριώνυμια

Κοιλιάδα του Καρδαρά Κέας, Χωράφι της Αντωνίνας Πάρου, Βουνάκι του Παυλή Σύρου κ.τ.λ.

Κτισμάτων

Αλώνια Πάρου, Καμίνια Κέας, Αηηλός Μύλος Πάρου και Παλιόμυλος Κέας, Μαντράκι Σαντορίνης και Πάρου. Σε μια ειδικότερη υποδιαίρεση αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνονται και τα Ληνικά ή Ελληνικά Πάρου, Κέας κ.α. Πρόκειται συνήθως για περιοχή με ίχνη αρχαίων ή πάντως παλαιών κτισμάτων. Παραλλαγή: Ελληνικά Σταυλιά Κέας. Ανάλογο και το τοπωνύμιο Μάρμαρα Πάρου, Θήρας, Μάρμαρος Αμοργού: συνήθως είναι περιοχή όπου βρίσκονται μαρμάρινα μέλη ναών κ.τ.λ. Βλ. και Γράμματα Κέας, Σύρου, Πάρου, Νάξου: σημείο όπου υπάρχει επιγραφή, συνήθως εγχάρακτη.

Εδαφώνυμα, Υδρώνυμα και Ναυτικά

Κατοβούνια Πάρου, Αμμουδάρα Σύρου, Αμοργού και Πάρου, Κάτω Λαγκάδα Πάρου, Τρωποσπηλιές Κέας (:ορυχεία), Εφτάβρυσες Πάρου, Βουρλοπόταμος Κέας, Πηγάδα Πάρου, Βουρκάρι Κέας, Κάβος Κέας και Πάρου, Καρνάγιο Πάρου<carnggio=ναυπηγείο, Ταρσανές Κέας<arsenale=ναυπηγείο, Γλυφάδα ή Βλυγάδα Κιμώλου, Πάρου, Σικίνου<βληγός, με αντιμετάθεση φθόγγων, Γιαλισκάρι (παραλία Κέας, Μυκόνου, Τήνου)<αγιαλισκάριον “αμμώδης ορμίσκος” (αλέξανδρινό)<αγιαλισκος (αρχαιοελλην.)<αγιαλιός, Παραλλαγή: Διαλισκάρι (παραλία Δ. Νάουσας, Σίφνου, Σικίνου).

Φυτώνυμα και Ζωόνυμα

Ασφένδαμος Κέας<Σφένδαμος, Καλαμίτσι Κέας, Αίτοφωλιά Κέας και Πάρου, Αγιούπες Κέας<Γύπες, κ.ά.

Πέραν όμως αυτής της κατανομής, βρίσκονται μια σειρά τοπωνυμίων που το βασικό τους ενδιαφέρον δεν βρίσκεται τόσο στη σημασία τους αλλά στη γλώσσα που εκφέρονται. Στην περίπτωση των Κυκλάδων εντοπίζονται κυρίως τέτοια τοπωνύμια λατινοϊταλικής προέλευσης, για τα οποία μιλήσαμε ήδη στο κεφάλαιο το αναφερόμενο στα ίχνη της λατινοκρατίας, και ορισμένα αρβανίτικα, στα οποία θα αναφερθούμε ευθύς αμέσως.

Οι Αρβανίτες έκαναν την εμφάνισή τους στον ελλαδικό χώρο από τον 13ο αιώνα. Στη νότια Ελλάδα εγκαθίστανται στα τέλη του 14ου (Αττική) και στις αρχές του 15ου (Εύβοια, Πελοπόννησος). Η μετανάστευσή τους προς ορισμένα νησιά των Κυκλάδων τοποθετείται από τα τέλη του 14ου ως τα τέλη του 16ου αιώνα. Εντοπίζονται στην Ίο, την Άνδρο, την Κέα και την Κύθνο. Η ενσωμάτωσή τους υπήρξε πλήρης και, σε αντίθεση με άλλες περιοχές της Ελλάδας, η γλωσσική τους αφομοίωση είχε σχεδόν ολοκληρωθεί στις αρχές του αιώνα μας. Αυτό που θυμίζει το ιστορικό γεγονός της εγκατάστασής τους είναι ορισμένα τοπωνύμια και μερικά επώνυμα που επιβιώνουν. Χάριν παραδείγματος: Στην Κέα υπάρχει Ντάρντιζα=αχλαδίτσα, Μάλιζα=βουναλάκι, Μπούρι=πηγή, και Μπούριζα=πηγούλα, καθώς και εκκλησούλα της Παναγιάς της Αρβανίτισσας στη Χώρα, αλλά και μερικά αρβανίτικα επώνυμα, όπως Μπιθιμήτρης, Κριεμπάδης κ.ά. Στη Άνδρο αντίστοιχα υπάρχει Λιβιάδιζα=λιβιάδακι κ.ο.κ.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΩΝ

Παρά το γεγονός ότι τα τοπωνύμια θεωρούνται, όπως προαναφέραμε, πολύτιμη πηγή ιστορικών και άλλων πληροφοριών, εντούτοις είναι γεγονός, τουλάχιστον για ορισμένες περιφέρειες της Ελλάδας, ότι αν ένας ανύποπτος αναγνώστης συγκρίνει τον κατάλογο των οικισμών τους του περασμένου αιώνα με τον αντίστοιχο σημερινό, πιθανόν να νομίσει ότι δεν πρόκειται για την ίδια περιοχή. Πράγματι, επί συνόλου 11.000 περίπου οικισμών της Ελλάδας, οι 3.400 έχουν μετονομαστεί, και μιλάμε μόνον για το διάστημα 1912-1961 για το οποίο διαθέτουμε επεξεργασμένα συνολικά στοιχεία. Πρόκειται δηλαδή για το 31% του συνόλου ή, αν θέλετε, για ένα χωριό στα τρία.

Η απλή παράθεση του ποσοστού αυτού- όπως άλλωστε η επίκληση κάθε μέσου όρου- αποπροσανατολίζει βέβαια τον αναγνώστη, αν δεν συνοδεύεται από την επίσημανση ή τη κατανομή του δεν είναι ισομερής σε όλη την επικράτεια. Γενικεύοντας, μπορούμε να πούμε πως πυκνώνει περισσότερο στο Βορρά απλ'ότι στο Νότο, και περισσότερο στα ηπειρωτικά απλ'ότι στα παράλια. Αυτή η διαφορά Βορρά-Νότου θα μπορούσε να ερμηνευθεί, σε μια πρώτη προσέγγιση, ως αποτέλεσμα της βαθμιαίας ενσωμάτωσης των διαφόρων περιφερειών στο Ελληνικό κράτος, από το Νότο προς το Βορρά. Η ενσωμάτωση αυτή ολοκληρώθηκε στον αιώνα μας και συνολικά δικαιολογεί την υψηλή πυκνότητα των μετονομασιών στις βρειότερες περιοχές κατά το διάστημα ακριβώς για το οποίο κυρίως έχουμε επεξεργασμένα στοιχεία, δηλαδή μετά το 1912. Οι ανταλλαγές πληθυσμών με τη Βουλγαρία και την Τουρκία στο διάστημα 1919-1923, ανταλλαγές που ήταν φυσικό να προκαλέσουν μετονομασίες, αφορούν επίσης κατά κύριο λόγο αυτές τις περιοχές.

Όλα αυτά είναι σημαντικά, δεν αρκούν ωστόσο για να ερμηνεύσουν το γεγονός ότι, 80 χρόνια μετά την απελευθέρωση της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας, υπήρχαν ακόμη εκεί 1.120 οικισμοί που κλήθηκαν μετονομαστέοι. Στο σημείο αυτό προτείνω δύο συμπληρωματικές ερμηνείες. Κατ'αρχήν το εθνικό ζήτημα, άρρηκτα συνδεδεμένο με το φαινόμενο των μετονομασιών, δεν ετίθετο το 1832 υπό τους όρους που ετίθετο το 1912. Δεύτερον, ο διοικητικός χάρτης της χώρας κατά την πρώτη περίοδο (1832-1912) είχε ως μικρότερες ψηφίδες τους Δήμους παλαιού τύπου, που έφεραν τα κλασικιστικά ονόματα με τα οποία τους βάπτισε η ρομαντική οθωνική γραφειοκρατία. Η διοικητική μεταρρύθμιση του 1912, με την οποία καταργήθηκαν οι Δήμοι και συγκροτήθηκαν οι σύγχρονες Κοινότητες, έφερε στην επιφάνεια ένα ολόκληρο μωσαϊκό "αλλόκοτων" τοπωνυμίων, έως τότε κρυμμένων υπό το νομικό πέπλο των άλλοτε Δήμων.

Στην περίπτωση των νησιών γενικά, όπως υπονοήθηκε ήδη, οι μετονομασίες υπήρξαν λιγοστές: 80 στην Κρήτη, 40 στα Επτάνησα και 95 σε ολόκληρο το Αιγαίο. Από αυτές, οι 45 εντοπίζονται στις Κυκλάδες, που σημαίνει επί 620 οικισμών σημείων περίπου, ένα ποσοστό που μόλις φθάνει το 7,2 %.

Ορισμένες από αυτές τις μετονομασίες ήταν απλώς καθαρευσιανοφανής απόδοση του ήδη υπάρχοντος ονόματος. Έτσι, η Απέραθος έγινε Ατύρανθος, του Αρνά έγινε Άρνη, η Πλατεία Πλατειά, το Χαλκί Χαλκείο, κ.τ.λ. Άλλες αντικατέστησαν ελληνορρηπύστατο μεσαιωνικό όνομα με το υποτιθέμενο αντίστοιχο αρχαίο: η Αντίπαρος μετονομάστηκε Ωλίαρος, η Επάνω Μεριά έγινε Οία, η Κάτω Μεριά Αρκεσίνη, το Λιβάδι Κορσσία, κ.τ.λ. Κάποιες, φαίνεται ότι σκόπευαν στην απόλειψη ονόματος που υπό τις μοντέρνες συνθήκες προσλαμβανόταν ως κακόηχο, λόγω χάριν η Άχαψη έγινε Γαλήνη, οι Βόθροι Κόρωνος, τα Κελλιά Καλλονή, η Μονήτσα Ράχη, η Μουσουλού Μυρσίνη, ο Τραγουλάς Προδόρμος, κ.τ.λ. Σε ελάχιστες, τέλος, μετονομασίες μπορεί να αποδοθεί το ιδεολογικοπολιτικό φορτίο που εντοπίζεται εκτεταμένα σε άλλες περιφέρειες, όπως η μετονομασία ορισμένων λατινογενών και αρβανιτικών τοπωνυμίων, από αυτά που είδαμε προηγουμένως. Έχει ενδιαφέρον πάντως να παρατηρήσουμε ότι αρκετές μετονομασίες δεν επεξεργάστηκαν, με αποτέλεσμα είτε να επαναληφθεί η εντολή εφαρμογής τους μετά από 100 χρόνια, είτε να εγκαταληφθούν, και να επανέλθει σε επίσημη χρήση το παραδοσιακό τους όνομα.

Πίνακας 2. Μετονομασίες κυκλαδίτικων οικισμών

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΟΝΟΜΑ	ΑΠΟΠΕΙΡΕΣ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΣ	ΤΕΛΙΚΟ ΟΝΟΜΑ
Αντίπαρος	Ωλίαρος (1834)	Αντίπαρος (1940)
Απέραθος Νάξου		Απύρανθος (1956)
Αρνά Άνδρου	Αρνη (1878)	Αρνάς (1940)
Άγαψη Νάξου		Γαλήνη (1955)
Βόθροι Νάξου		Κόρωνος (1927)
Γαλανάδος Νάξου	Βίβλος (1834)	Γαλανάδον (1940)
Γιαννισαίοι Άνδρου		Σταυρός (1955)
Δελλαγράφια Σύρου		Ποσειδωνία (1879)
Επάνω Μεριά Θήρας	Οία (1834)	Οία (1940)
Θεομά Κύθνου		Κύθνος (1834)
Κάτω Μεριά Αμοργού		Αρκεσίνη (1915)
Κελιά Τήνου		Καλλονή (1954)
Κομμαζή Νάξου	Κορονίς (1834)	Κορονίς (1951)
Κουτσοχεράδος Νάξου		Χείμαρρος (1955)
Λαοδιά ή Λαδιά Άνδρου		Παλαιόκαστρο (1913)
Λεύκες Πάρου	Υρία (1834)	Λεύκες (1840)
Λιβάδι Κέας		Κορησία (1919)
Λιβάδι Άνδρου		Άγιος Συμεών (1955)
Μανωλάς (ο) Θηρασίας	Πολύχνιον (1834)	Θηρασία (1951)
Μέσα Γωνιά Θήρας		Επισκοπή Γωνιάς (1915)
Μεσαριά Δονούσας		Χαραγή (1971)
?Μεσαριά Κύθνου		Κύθνος (1834)
Μονήτσα Νάξου	Μονήτσα (1834)	Ράχη (1955)
Μουσουλού Τήνου		Μυροίνη (1955)
Παλιά Χώρα Μήλου	Ζεφυρία (1834)	Ζεφυρία (1940)
Παναγιά Ηράκλειας		Ηράκλεια (1940)
Παναγιά Σχοινούσας		Σχοινούσα (1940)
Παροιζιά Πάρου	Πάρος (1834)	Παροιζιά (1840)
Περαία Τήνου		Κώμη (1834)
Πλαταιά Τήνου	Πλατειά,τα (1928)	Πλατιά,τα (1951)
Πύργος Θήρας	Καλλίστη (1834)	Πύργος (1840)
Πύργος Τήνου	Πάνορμος (1834)	Πάνορμος (1915)
Ροζιά Σύρου	Μάννα (1912)	Μάννα, το (1940)
Σα Μιγάλης Σύρου	Άγιος Μιχαήλ (1896)	Άη Μιγάλης (1971)
Σασά Άνδρου	Σασάς (1940)	Ορεινό (1955)
Σταυρί Μήλου		Απολλωνία (1834)
Σύλλαζο Κύθνου		Δριοπίς (1852)
Σύρα		Άνω Σύρος (1949)
Τραγουλάς Πάρου		Πρόδρομος (1955)
Τριπόδες Νάξου	Μάρτισσα (1834)	Βίβλος (1940)
Τσιπίδος Πάρου		Μάρτησσα (1926)
Φηρά ή Φυρά Θήρας	Θήρα (1834)	Θήρα (1961)
Χάλκι Νάξου	Τραγαία (1834)	Χάλκειο (1940)
Χώρα ή Κάστρο Αμοργού		Αμοργός (1940)

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

Στην περίπτωση βέβαια του Αιγαίου έχουμε, πέραν των οικισμών, και τα ονόματα των ίδιων των νησιών ως ιδιαίτερων μονάδων. Ανατρέχοντας στα ονόματα με τα οποία αποκαλούνται τα νησιά από τον 13ο αιώνα ως σήμερα, παρουσιάζει ενδιαφέρον η παρατήρηση ότι, παρότι τις παραλλαγές και τις παραφθορές, τα περισσότερα νησιά διατηρούν αναλλοίωτη τη ρίζα του ονόματός τους, τόσο στις ελληνικές, όσο και στις ξενόγλωσσες πηγές, με την εξαίρεση μόνο τεσσάρων: της Κύθου, της Θήρας, της Κιμώλου και της Φολεγάνδρου. Η Κύθος απεκαλείτο σε όλο αυτό το διάστημα Θεομία, λόγω των θεμιών ιαματικών πηγών του νησιού. Η Θήρα απεκαλείτο Σαντορίνη, δηλαδή Santa Erini, από την προστάτιδά της Αγία Ευφώνη. Η Κίμωλος εμφανίζεται σε ορισμένους χάρτες ως Αρξεντιέρα, πιθανόν λόγω του ορυζιτού αργύρου που υπήρχε εκεί. Η Φολεγάνδρος, τέλος, απεκαλείτο Πολύκαντρος, παραλλαγή που θα μπορούσε ενδεχομένως να ερμηνευθεί ως πάθος των συμφώνων του ονόματος που μετατράπηκαν στα αντίστοιχα τους φιλιά (κατά το όγδοος->οζτώ). Παρά το γεγονός όμως ότι τα υπόλοιπα νησιά διατήρησαν αναλλοίωτη τη ρίζα του ονόματός τους, οι παραφθορές και οι παραλλαγές, κυρίως στους χάρτες και στα περιηγητικά κείμενα, είναι τόσο ποικίλες, ώστε κρίθηκε απαραίτητη η παράθεση ενός συνοπτικού πίνακα ταυτίσεων.

Πίνακας 3. Παραλλαγές στα ονόματα των κυκλαδίτικων νησιών (13ος-19ος αι.)

ΑΜΟΡΓΟΣ

Lamcego [:Lamurgo] - Lamorgo (13ος αι.), Amorgo (14ος αι.), Amurgo (15ος αι.), Αμουργός - Αμούργο (16ος αι.), Αμοργός - Amorgos - Morgo (17ος αι.), Αμοργός (19ος αι.).

ΑΝΑΦΗ

Αναφύς - Namphi - Namphio (16ος αι.), Nampho - Nanfio (17ος αι.), Ανάφη (18ος αι.) Ανάφη (19ος αι.).

ΑΝΔΡΟΣ

Antrus - Andre (13ος αι.), Andra (14ος αι.), Andro (15ος αι.), Άντρος (16ος αι.), Andros - Endros - Andro - Andra (17ος αι.), Άνδρος (18ος αι.), Άνδρος (19ος αι.).

ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ

Antipari (13ος αι.), Antipario (16ος αι.), Antiparos (17ος αι.), Αντίπαρος (18ος αι.) Αντίπαρος - Ωλίαρος (19ος αι.).

ΘΗΡΑ

Sante Herini (14ος αι.), Sant Erini-Herinea (15ος αι.), Σανδορήνα-Santirin-Thera (16ος αι.), Saint Erini - St Erino - St Torino- Santorin - Santorini - αρχαία Calliste (17ος αι.), Σαντορίνη (18ος αι.), Σαντορίνη - Θήρα (19ος αι.).

ΘΗΡΑΣΙΑ

Therasia (15ος αι.), Therasia - Tiresia (16ος αι.), Θηρασία (19ος αι.).

ΙΟΣ

Νέος - Νίος - Nio (16ος αι.), Νίος - Nio (17ος αι.), Νιος (18ος αι.), Nio - Ίος (19ος αι.).

ΚΕΑ

Cea (13ος αι.), Τζία - Cia - Zia (15ος αι.), Τσία - Cia - Zia - Zea (16ος αι.), Cia - Zea - Zia - αρχαία Keos (17ος αι.), Τζία (18ος αι.), Κέα - Κέως (19ος αι.).

ΚΙΜΩΛΟΣ

Cimolis (15ος αι.), Κίμουλος - Cimulo - Chimoli - Αρτζεντέρρα - Argentera - Argenti*re (17ος αι.), Κίμωλος (18ος αι.), Λ' Argenti*re - Κίμωλος (19ος αι.).

ΚΥΘΝΟΣ

Θερμιεά - Fermene (13ος αι.), Fermentia (16ος αι.), Termia - Thermie - αρχαία Cythnos (17ος αι.), Θερμιά (18ος αι.), Θερμιά - Κύθνος (19ος αι.).

ΜΗΛΟΣ

Mel* (13ος αι.), Melii (14ος αι.), Melo - Melos (15ος αι.), Μήλος - Μίλος - Melos - Milo (16ος αι.), Milo - Millo-αρχαία Melos (17ος αι.), Μήλος (18ος αι.) Μήλος (19ος αι.).

ΜΥΚΟΝΟΣ

Micol* (13ος αι.), Michila - Micon - Michonarum(15ος αι.), Meole - Miconi - Micone - Μήκωνος (16ος αι.), Micone - Mycone - Micouli - Micoli (17ος αι.), Μύκωνος (18ος αι.), Mycone - Μύκωνος (19ος αι.).

ΝΑΞΟΣ

Νάξος - Naxos - Nisia - Niosea - Nicoxie (13ος αι.), Nicosia - Nicossia - Nixie (14ος αι.), Nichusia - Nicosia - Nixia - Naxo (15ος αι.), Naxi - Nicsia - Nixia - Νάξια - Αξία (16ος αι.), Nicsia - Naxia - Naxe - αρχαία Naxos - Νάξια - Αξία (17ος αι.), Αξία (18ος αι.) Νάξος (19ος αι.).

ΣΕΡΙΦΟΣ

Serfento (13ος αι.), Σέρουφος - Σέρφος - Serphina (16ος αι.), Σέρφος - Serfanto - Serfante - Serpho (17ος αι.), Σέρφος (18ος αι.), Serpho - Σέρριφος (19ος αι.).

ΣΙΚΙΝΟΣ

Sichino (16ος αι.), Sicino (17ος αι.), Σίγινοσ (18ος αι.), Σίγινοσ (19ος αι.).

ΣΙΦΝΟΣ

Sifanto (13ος αι.), Sifni - Siphano (15ος αι.), Σήφουνοσ - Σίφανοσ - Siphnus - Siphano - Sifano (16ος αι.), Σίφουνοσ - Siphanto - Sefante - αρχαία Siphnus - Siphnos (17ος αι.), Σίφνοσ (18ος αι.), Siphante - Σίφνοσ (19ος αι.).

ΣΥΡΟΣ

Suda (14 ος αι.), Suda (15ος αι.), Σύρα - Sirna (16ος αι.), Sira (17ος αι.), Σύρα (18ος αι.), Σύρα - Σύροσ (19ος αι.).

ΠΑΡΟΣ

Pari (13ος αι.), Parii (14ος αι.), Pari - Paro (15ος αι.), Πάροσ - Pari - Paris - Pario (16ος αι.), Paros (17ος αι.), Πάροσ (18ος αι.) Πάροσ (19ος αι.).

ΤΗΝΟΣ

Τήνοσ - Tinos - Tenus - Tin* (13ος αι.), Tyni - Tina - Thinarum (15ος αι.) Teni - Thine - Τήνοσ (16ος αι.), Tenos - Tine - Stendill - Tino- αρχαία Tenos (17ος αι.), Τήνοσ (18ος αι.), Tine - Τήνοσ (19ος αι.).

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

Πολύξανδροσ (16ος αι.), Πολύξαντροσ - Policandro - Policandre-αρχαία Pholegandros (17ος αι.), Πολύξανδροσ (18ος αι.), Πολύξαντρο - Πολύξανδροσ - Φολέξανδροσ (19ος αι.).